

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
Вх.№	653-03-2	
Дата	19 / 01	2016 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

31
16
[Signature]

ДОКЛАД

ОТНОСНО: обсъждане на проведения на 25 октомври 2015 г. национален референдум, на основание чл. 23, ал. 3 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление

На свое заседание, проведено на 19 януари 2015 г., Комисията по правни въпроси обсъди проведения на 25 октомври 2015 г. национален референдум, на основание чл. 23, ал. 3 във връзка с чл. 52 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление.

На заседанието присъстваха г-жа Петя Тянкова – секретар по правни въпроси и г-жа Румяна Коларова – секретар по образование, наука и гражданско общество в Президентството на Република България.

На заседанието присъстваха и представители на Инициативен комитет „Гласувай без граници“: г-жа Антоанета Цонева, г-н Антон Антонов, г-н Ивайло Мирчев, г-н Йордан Златев и г-н Георги Илиев.

Председателят на Комисията по правни въпроси г-н Данаил Кирилов представи постъпилото на 13.11.2015 г. в Народното събрание Решение № 2855 – НР от 20 октомври 2015 г. на Централна изборителна комисия относно обявяване на резултатите от гласуването в националния референдум, проведен на 25 октомври 2015 г.

На проведения национален референдум беше поставен въпрос: „Подкрепяте ли да може да се гласува и дистанционно по електронен път при произвеждане на изборите и референдумите?“. С отговор „ДА“ са гласували 1 883 411 граждани, което е 69,52% от участвалите в гласуването за национален референдум, а с отговор „НЕ“ – 704 182 избиратели, което е 25,99% от гласувалите.

На основание чл. 23, ал. 3 във връзка с чл. 52 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление в тримесечен срок от постъпването Народното събрание се произнася с решение и мерки за изпълнение на предложението, предмет на референдума.

Председателят на Комисията по правни въпроси представи аргументите в подкрепа на електронното гласуване. Той отбеляза, че електронното гласуване е съвременен способ за гласуване и отговаря на

нуждите и изискванията на съвременното информационно и комуникационно общество. То има за цел да разшири значително гражданското участие в изборите и референдумите чрез привличане на избирателите, живеещи в чужбина, избиратели със специфични физически потребности, както и избиратели, които в изборния ден се намират извън населеното място по постоянния си адрес. Електронното гласуване ще повиши мотивацията на младите хора да участват в изборите, както и ще допринесе за привличане и приобщаване на гражданското общество в управлението на държавата.

Аргумент в полза на електронното гласуване е повишената прозрачност в изборния процес. Преброяването на гласовете и обобщаването на данните при електронното гласуване са значително по-надеждни в сравнение с аналогичните операции при гласуване с хартиени бюлетини. Дистанционното гласуване ще спести време, неудобства от преодоляване на големите разстояния до избирателните секции и натрупването на групи от хора пред тях. Този начин на гласуване ще доведе до по-висока избирателна активност и повече хора ще се чувстват политически представени.

Чрез електронното гласуване би се улеснила работата на изборните комисии и на цялата администрация, ангажирана в процеса. Този начин на гласуване би допринесъл за намаляване на възможността за неволни грешки, за бързо обработване на резултатите от изборите и чрез това – за повишаване на качеството на изборния процес. Електронното гласуване позволява в реално време да се получава информация за броя на гласувалите. Чрез него се намалява възможността за фалшифицирането на протоколи на избирателните комисии, което е един от мощните инструменти за манипулиране на избори. Въвеждането на електронно гласуване би довело до повишаване на изборната активност, тъй като то не изключва гласуването с хартиени бюлетини, а се провежда паралелно с него, което би позволило на всеки избирател да направи своя избор относно начина си на гласуване.

Електронното гласуване е стъпка в процеса на модернизация на целия административен процес на базата на информационните технологии. По тази причина се предвижда и неговото насърчаване в Резолюция на Европейския парламент относно реформата на избирателното право на Европейския съюз (2015/2035(INL)), подкрепена от мнозинството в Европейския парламент. Съгласно т. 14 от Резолюцията на Европейския парламент, държавите членки се насърчават да разрешат гласуване по пощата, електронно гласуване и гласуване по интернет с цел да се повиши участието и да се улесни гласуването на всички граждани, и особено за хората с намалена подвижност и за хората, които живеят и работят в държава членка на Европейския съюз, на която не са граждани, или в трета

държава, при условие че се вземат необходимите мерки, за да се предотврати евентуална измама при гласуването чрез тези средства.

В обсъждането взеха участие народните представители Петър Славов, Хамид Хамид, Филип Попов, Димитър Лазаров, Димитър Делчев, Емил Димитров, Свилен Иванов, Чавдар Георгиев и Данаил Кирилов.

Народните представители Филип Попов и Чавдар Георгиев изразиха своите аргументи против въвеждането на електронно гласуване. Мнозинството от народните представители обосноваха своите становища в подкрепа на електронното гласуване.

Народните представители Петър Славов, Хамид Хамид, Чавдар Георгиев и Димитър Делчев направиха предложения за редакция на проекта на решение, който бе представен от председателя на Комисията по правни въпроси.

Две от предложенията бяха отхвърлени: на нар.пр. Петър Славов (в проекта на решение да се добави т. 4, в която да се предвиди задължение на Народното събрание до края на месец май 2016 г. да приеме необходимите изменения в Изборния кодекс, включително относно електронното гласуване) и на нар.пр. Чавдар Георгиев (да отпадне т. 1 от проекта на решение).

Подкрепа получиха две от предложенията за редакция: на нар.пр. Хамид Хамид (в т. 1 накрая след думата „референдумите“ да се добави „и при разписани законови гаранции за тайната на вота, гражданския контрол върху изборния процес и сигурността на информационните системи) и на нар. пр. Димитър Делчев (в т. 2 и 3 от проекта думите „законопроекти на Изборния кодекс“ да се заменят със „законопроекти, касаещи Изборния кодекс“).

Въвеждането на дистанционно гласуване по електронен път бе подкрепено и от г-жа Петя Тянкова, както и от представителите на Инициативен комитет „Гласувай без граници“, които изложиха своите аргументи.

След проведената дискусия, Комисията по правни въпроси с 12 гласа „за“, 3 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се“, предлага на Народното събрание следния проект на решение

Проект!

РЕШЕНИЕ

относно проведения на 25 октомври 2015 г. национален референдум

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 23, ал. 3 във връзка с чл. 52 от Закона за пряко участие на гражданите в държавната власт и местното самоуправление

РЕШИ:

1. Подкрепя възможността да се гласува и дистанционно по електронен път при произвеждане на изборите и референдумите и при разписани законови гаранции за тайната на вота, гражданския контрол върху изборния процес и сигурността на информационните системи.

2. В срок до 29 февруари 2016 г. Комисията по правни въпроси да обсъди на първо гласуване всички постъпили и новопостъпили законопроекти, касаещи Изборния кодекс, включително законопроекти предвиждащи въвеждането и на дистанционно гласуване по електронен път, както и да разгледа и анализира всички възможности и процедури за дистанционно електронно гласуване в приложните системи на европейското законодателство.

3. До края на месец април 2016 г. Комисията по правни въпроси да внесе доклад за второ гласуване на приетите на първо гласуване законопроекти, касаещи Изборния кодекс.

Решението е прието от 43-то Народно събрание на 2016 г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание:

Цецка Цачева

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ДАНАИЛ КИРИЛОВ